

STUDY REGARDING THE INTERPERSONAL BEHAVIOR OF THE PHYSICAL EDUCATION TEACHER AND THE PHYSICAL THERAPIST

Mârza-Dănilă Dănuț-Nicu^{1*},

¹"Vasile Alecsandri" University of Bacău, Str. Marasesti No 157, Romania

Keywords: *physical therapist, physical education teacher, interpersonal behavior*

Abstract

Interpersonal behavior is or can be considered to be a great challenge. Having the diversity of individuals as a starting point, this study, centered on interpersonal behavior with all its nuances, raised our interest and curiosity, because the studies that were conducted so far, referring strictly to the personality and interpersonal behavior, gave birth to many papers uncovering notorious aspects that are treated as laws, in compliance with the new tendencies found in psychology. Starting from the premise that the integrity of relationships is always selective and dynamic, this study tried to identify the interpersonal behavior tendencies on which one should focus more during the process of training the future specialists.

1. Introduction

The social systems, at all levels and in all of their forms of organization, imply a complex network of relationships between persons, groups, organizations, and institutions, relationships that represent the main condition for the respective structures to function. There is a clear distinction between social and individual both in social philosophy, and in sociology and social psychology. "The distinction between social and inter-human resides in the distinction between the personal Ego (with which we are born), and the social Ego (acquired during ontogeny, through socialization)" (Cristea, f.a.).

"The analysis and evaluation of personality from an interpersonal perspective has in view the study of the orientation of personality within the interpersonal relationships space, meaning its specialization when performing interpersonal behaviors, a process that happens according to the internal factors of the personality - *its factorial structure* - and to the psycho-social conditions of the environment in which it lives" (Zlate, 1999).

Social relationships designate all types of interactions between the components of a social system: persons, groups, organizations, institutions, as well as between these and the objective forms of activity (material and spiritual

* E-mail: mdoidn@yahoo.com, tel. 0721226808

goods, norms, models, ideologies, beliefs, theories, etc.). Social relationships express one of the basic characteristics of the human being, the one to form itself and manifest through an ensemble of ties with the other members of the community: parents, brothers, friends, colleagues, groups, organizations etc.

In the large category of social relationships, interpersonal relationships occupy a special position, having a constitutive function for all of the other forms of social relationships, structures, processes, and phenomena. "Groups, organizations, or social institutions cannot be conceived outside a complex succession of interpersonal relationships, which in turn are conditioned and modeled in time by the processes that take place within these structures; so, there are dynamic relations of causality and reciprocal conditioning between the two dimensions" (Moscovici, 1998).

The interpersonal relationships represent those direct and reciprocal interactions between persons, in which there is a conscious and direct psychological involvement. Due to their direct, bilateral, and psychologically-emotionally impregnating character, "interpersonal relationships constitute a distinct and fundamental category of social relations, with manifestations and influences in all levels of social existence: psycho-individual, social, and socio-cultural" (Zamfir, 1982).

The interpersonal relating style represents an important dimension of a person, having the value of a functional invariant, together with the cognitive style, self image, character structure, etc. The relating style has at its core the model of primary relationships, but its final configuration depends on many other factors: the temperament-character traits of the subject, the social intelligence, the structure of the Ego and of self image, the nature and quality of the experience acquired during ontogeny, the socio-economic status, the characteristics of the main groups the subject belongs to, the socio-cultural models and norms that regulate the social relations.

The human society is not composed of identical individuals, who recognize themselves in others like in a mechanical mirror, and who impose their own pattern to others, but of people with a specific, unique identity. The social condition for this uniqueness is the acceptance of diversity, of the other as an individual. The moral that can be drawn from such an image is not founded on imposing certain abstract and general standards, but on the reciprocal acceptance of the unique and responsible individualities. Thus, the accent is on responsibility, not obligation. From this derive the difficulties of the relationship with the other. Therefore, one must understand the other by accepting him/her, and then creating a favorable environment, atmosphere for the development of the relationship, based on mutual respect.

"Three main elements can be identified in the structure of interpersonal relationships: the socio-affective component, the communicational component, and the influence component. The affective-evaluative component plays the determining role in relation to the other components (communication, influence, or co-action) within the preferential relationships. These can be assessed through

a series of indices with operational value: direction of the affective orientation, persistence, founding, dynamics, and symmetry" (Neculau, 1996).

According to humanistic psychology, a truly stimulating human environment is founded on sincere, open, authentic communication. This gives the chance to openly manifest one's personality.

People are considered to be, in principle, equal, so, as a consequence, the relationships between them must be based on a reciprocal acceptance of their value; self-acceptance, as a supreme value, is an intrinsic condition, complementary with accepting the other person's value. Respecting the autonomy leads to the idea that the human being is a creature whose development cannot be manipulated and planned from outside, but only through his/her own initiative, taking paths that are freely chosen by each individual. Any push from another person, even if it is made with noble intentions, is foreign to this orientation.

In this context, we aimed to assess the interpersonal behavior in two professional categories in which the inter-human relationships are very important, and condition the success: physical therapists and physical education teachers.

"The physical education teacher - student and the physical therapist - patient relationship, becomes important due to the need for a permanent feedback for the differentiated treatment of the students, and for the regulation of the therapeutic act, respectively, aiming to accomplish the set goals and to ensure the quality of the therapeutic act, and a good training of the students, respectively, without omitting the effects of interpersonal interaction". (Mârza-Dănilă, 2005).

2. Material and methods

This study started from the hypothesis stating that the assessment of the interpersonal dimension in the physical education teacher and the physical therapist can highlight the aspects upon which one should insist more during the training of these professional categories.

The main research method used in this study was the inquiry, applying the Questionnaire for the assessment of interpersonal behavior (Zlate, 1999). The questionnaire evaluates the measure in which the studied persons have tendencies toward domination, sociability, conformity, activism, facilitation of relations, altruism, creativity, objectivity, and cooperation. For each of these tendencies, a scale from 1 to 5 was applied, in which 1 represented *the least*, and 5, *the most*.

The questionnaire was applied directly, being filled out by a number of 46 high-school students, in relation to 20 physical education teachers, and by a number of 55 patients in relation to 25 physical therapists. The results were recorded, centralized, calculating the minimal scores, the maximal scores, the sums, and the averages for each tendency of the interpersonal behavior for the two professional categories.

3. Results and Discussions

In regards to the physical education teachers, Figure 1 shows that the

average value recorded for the domination tendency is the smallest, the teachers not being preoccupied with controlling and subordinating the others, and not manifesting rough, authoritarian behaviours.

The average tendency toward sociability is followed, at a close distance, by the tendency toward conformity and activism. The physical education teachers can easily establish contacts, are friendly, communicative, they respect the customs and traditions of the group, they get involved easily in its activities, they are dynamic, energetic.

In regards to the facilitation of relations, the average values were a bit smaller, which draws attention on the physical education teachers' desire to make an effort for the relationships to work.

Altruism was highly appreciated within the group, the generosity and friendship influencing the professional and social performances.

The average values calculated for the creativity tendency, for the interest manifested toward the new and originality proves the physical education teachers' ability to have a real contribution to the development of the group.

The average values for the tendency toward objectivity (envisaging principles and impartiality) have recorded favourable scores.

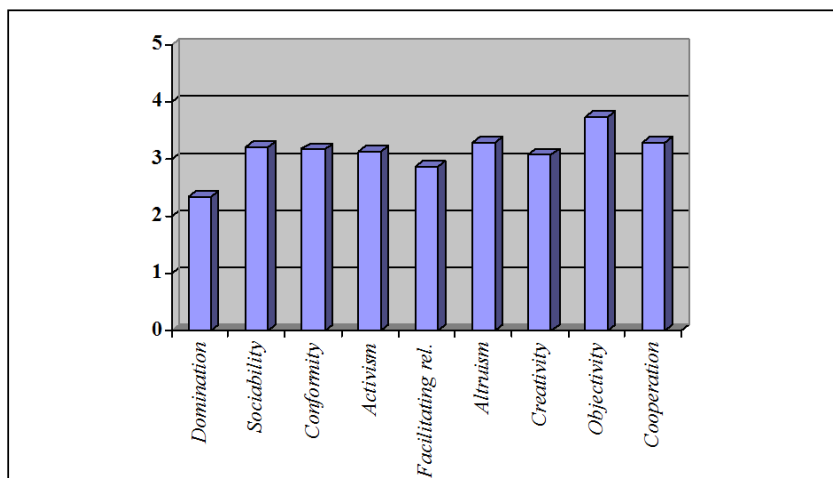

Figure 1. *The average values calculated for the physical education teachers' interpersonal behavior tendencies*

Figure 2 shows that the average value recorded by the physical therapists in regards to domination is the lowest one, which proves that the physical therapy specialists are not authoritarian; they do not manifest any rough behavior in their relation to the patients, and do not manifest any desire to control and subordinate the others.

The average values regarding the tendency toward conformity show that the physical therapy specialists accept, respect, and promote the patients' customs.

Regarding the facilitation of relations, the average values were higher, meaning that physical therapists can easily establish relationships, both

affectively, and action-related, and they are agreeable, which is very good for interpersonal relationships.

The average tendency toward sociability proves that attributes such as affection, friendship, communication are not foreign to physical therapists.

The objectivity, as a tendency, envisages having principles, being impartial, detached from personal feelings, at which the physical therapists recorded high average values, the patients appreciating these qualities.

With relatively smaller values we have the average tendency toward activism, regarding involvement and direct participation, dynamism, energy, motivational qualities, attributes that are well developed in the physical therapists.

Altruism scores very highly among physical therapists, the generosity, friendship, and non-focus on their own interests when it comes to patients being really appreciated.

The physical therapists' creativity, their interest towards the new, their originality, suggestions, new propositions, contribute to the favorable development of the therapeutic relationship, and to personal development.

The average values for the cooperation tendency shows the physical therapists' openness toward collaboration and their ability to participate toward reaching a common goal.

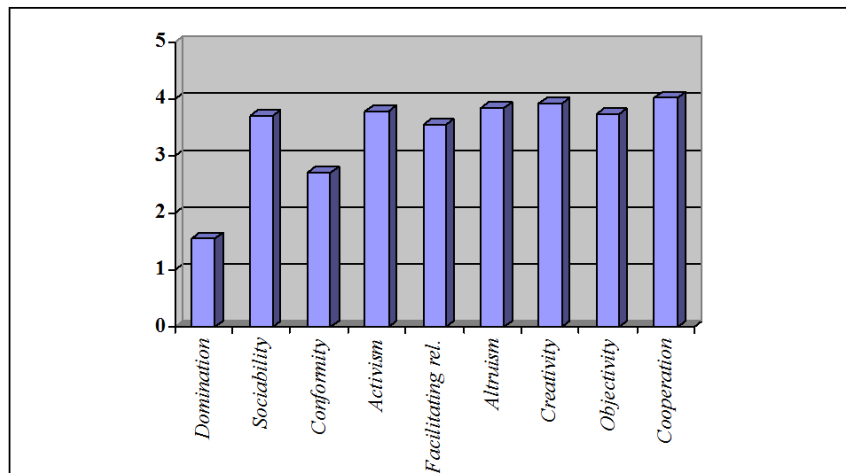

Figure 2. *The average values calculated for the physical therapists' interpersonal behavior tendencies*

In the interpretation of the results, the average value of 3 was taken into consideration, on the scale used to measure each tendency, this value being considered a balance between the positive and negative components of the tendency, the values below 3 representing the prevalence of negative components, and values above 3 representing the prevalence of positive components.

Thus, both in physical therapists and in PE teachers one can observe a prevalence of positive components, regarding the tendencies toward sociability, activism, altruism, creativity, objectivity, and cooperation, the PE teachers

recording average values above 3 also for the tendency toward conformity.

Both the physical therapists and the PE teachers have recorded average values below 3 (showing a prevalence of the negative components of that particular trait) for the tendency toward domination, this meaning that they have a tendency more toward submission. Physical therapists show too much nonconformity, while the physical education teachers have a too high tendency toward making the relations too tense.

Each of the 9 interpersonal behavior tendencies can be found in variable proportions in the behavior of the studied subjects, defining being the positive or negative components that are prevalent:

- *The tendency toward domination*, recording average values below 3 in both groups, shows that both professional categories present a certain degree of insecurity, due on one part, to an insufficient knowledge of their own potential and limitations, and on the other, to an insufficient mastering of the methods they can use to impose themselves in front of the patients, and students, respectively.

- *The tendency toward sociability*, recording average values above 3 in both groups, shows the subjects' good and relatively balanced ability to manifest affection, friendly behavior, communicative behavior, and interact with the patients, and the students, respectively.

- *The tendency toward conformity* finds a good balance in the PE teachers (3.17), and is a bit more inclined towards nonconformity in physical therapists (2.71). The causes for the prevalence of nonconformity in physical therapists can be the same as the ones presented for the tendency toward domination, but also the exaggerated desire to prove their empathic qualities in their relations with the patients.

- *The tendency toward activism*, recording average values above 3 shows that both professional categories are characterized by dynamism, energy, and willingness to get directly and actively involved in common activities.

- *The tendency toward facilitating the relations* is well-balanced in physical therapists, whereas in the PE teachers, the imbalance is more toward making the relations tenser, rather than facilitating them. There is thus a necessity to train the physical education teachers so that they would be more willing to make an effort to maintain the quality of the relationships that they establish.

- *The tendency toward altruism*, recording average values above 3, shows the existence, in both categories, of generosity, friendly attitude, desire to help the others, and to offer this help without the need for a reward. The results are refreshing, altruism being a part of the moral qualities that make out the ideal profile of a physical therapist. In the PE teachers, the non-dominance of self-centering and egotism contributes to the facilitation of a correct approach toward the students and their adequate training.

- *The tendency toward creativity*, recording average values above 3 shows the interest of both professional categories for the new, originality, and their willingness to accept suggestions and to establish new goals, which is all beneficial for their continuous steps towards perfection, and for ensuring the

effectiveness of their activities.

- *The tendency toward objectivity*, recording average values above 3, shows the existence of certain positive components, such as impartiality, having principles, ability to detach oneself from own feelings, all of these constituting traits that can only facilitate the interpersonal relationships.

- *The tendency toward cooperation*, recording average values above 3, shows the subjects' willingness and ability to put more emphasis, in their work, on uniting their efforts with other specialists', or even their patients' or their students' efforts, to reach their goals and to ensure a professional efficiency.

4. Conclusions

The presence in a larger proportion of negative behaviours for the tendency toward dominance (submission, unquestioned acceptance of other people's opinions and demands), in both categories, makes necessary the modification of the way in which the education process of the future specialists is approached, in the sense that one needs to put more emphasis on the activities through which they would get to know better their potential and limitations, improve their self-esteem, internalizing the assertive behaviour, and trying to find ways to impose, within reasonable limits, their own demands and opinions to their patients and students.

It is necessary that during the formation process, the future physical therapists should develop the necessary skills to balance better the dogmatic with the non-dogmatic attitude, conformity with nonconformity, because nonconformist behaviour manifested too much can affect the quality of the relationship and can alter the therapeutic results.

The future physical education teachers will have to be educated to develop their ability to evaluate the quality of the relationships they establish, to improve their communication skills, and their abilities to use certain ways to properly adapt their own attitudes and behaviors according to the situations, in order to facilitate the creation of relationships.

References

1. CRISTEA, D. (f.a). *Tratat de psihologie socială*, București: Editura ProTransilvania,
2. MÂRZA-DĂNILĂ, D. (2005). *Ameliorarea actului recuperator kinetoterapeutic prin implicarea factorilor de personalitate și aplicarea legităților psihologice ale relațiilor terapeut-pacient*, Iași: Editura Tehnopress,
3. MOSCOVICI, S. (1998). *Psihologia socială relațiilor cu celălalt*, Iași: Editura Polirom,
4. NECULAU, A. (1996). *Psihologie socială (Aspecte contemporane)*, Iași: Editura Polirom,
5. ZAMFIR, E. (1982). *Cultura relațiilor interpersonale*, București: Editura Politică,
6. ZLATE, M. (1999). *Eul și personalitatea*, București: Editura Trei.

STUDIU ASUPRA COMPORTAMENTULUI INTERPERSONAL AL PROFESORULUI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI AL KINETOTERAPEUTULUI

Mârza-Dănilă Dănuț-Nicu¹

¹Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, Calea Mărășești, 157, Bacău, România

Cuvinte cheie: *kinetoterapeut, profesor de educație fizică, comportament interpersonal*

Rezumat

Comportamentul interpersonal este sau poate fi considerat o foarte mare provocare. Având ca punct de plecare diversitatea indivizilor, studiul efectuat, centrat pe comportamentul interpersonal, cu toată paleta sa coloristică, ne-a stârnit interesul și curiozitatea, deoarece studiile efectuate până acum, cu strictă referire la personalitate și comportament interpersonal, au făcut să curgă multe valuri de cerneală pentru a scoate la suprafață aspecte de notorietate cu valoare de legitate, convergente cu noile tendințe ale psihologiei. Pornind de la premisa că integritatea relațiilor la nivelul personalității este întotdeauna selectivă și dinamică, studiul a încercat să identifice acele tendințe ale comportamentului interpersonal asupra cărora ar fi necesar să ne orientăm mai mult în procesul de formare a viitorilor specialiști.

1. Introducere

Sistemele sociale, la toate nivelele și în toate formele lor de organizare, implică o rețea complexă de relații între persoane, grupuri, organizații și instituții, relații care reprezintă condiția de fond a funcționării respectivelor structuri. Atât în cadrul filozofiei sociale, cât și în acela al sociologiei și psihologiei sociale, se face o distincție clară între social și omenesc. "Distincția dintre social și interuman rezidă în deosebirea dintre Eul personal (cu care ne naștem) și Eul social (dobândit în ontogeneză, prin socializare)" (Cristea, f.a.)

"Analiza și evaluarea personalității din perspectiva interpersonală urmăresc sondarea orientării personalității în spațiul relațiilor interpersonale, ducând treptat la interpersonalizarea personalității, adică la specializarea ei în practicarea comportamentelor interpersonale, proces care se petrece în funcție de factorii interni ai personalității -*structura sa factorială* - și de condițiile psiho-sociale ale mediului în care evoluează" (Zlate, 1999).

Relațiile sociale desemnează toate tipurile de interacțiuni dintre componentele unui sistem social: persoane, grupuri, organizații, instituții, precum și dintre acestea și formele obiectivate ale activității (bunuri materiale și spirituale, norme, modele, ideologii, credințe, teorii etc.). Relațiile sociale exprimă una dintre caracteristicile de bază ale ființei umane, aceea de a se forma și manifesta printr-un ansamblu de legături cu ceilalți membri ai comunității: părinți, frați, prieteni, colegi, grupuri, organizații etc.

În categoria largă a relațiilor sociale, relațiile interpersonale ocupă o poziție

cu totul aparte, acestea având o funcție constitutivă pentru toate celelalte forme de relații, structuri, procese și fenomene sociale. "Grupurile, organizațiile sau instituțiile sociale nu pot fi concepute în afara unei succesiuni complexe de relații interpersonale, care la rândul lor sunt condiționate și modelate în timp de procesele care au loc în cadrul acestor structuri; deci, între cele două dimensiuni există raporturi dinamice de cauzalitate și condiționare reciprocă" (Moscovici, 1998).

Relațiile interpersonale desemnează acele interacțiuni nemijlocite și reciproce între persoane, în care există o implicare psihologică conștientă și directă. Datorită caracterului nemijlocit, bilateral și de impregnare psihologic - emoțională, "relațiile interpersonale se constituie ca o categorie distinctă și fundamentală de relații sociale, cu manifestări și influențe la toate nivelele existenței sociale: psihoindividual, social și socio-cultural" (Zamfir, 1982).

Stilul de relaționare interpersonală reprezintă o dimensiune importantă a persoanei, având valoarea unui invariant funcțional, alături de stilul cognitiv, imaginea de sine, structura caracterială etc. Stilul relațional are ca nucleu de baza modelul relațiilor primare, însă configurația sa finală depinde de mulți alți factori: trăsăturile temperamentale - caracteriale ale subiectului, inteligența socială, structura Eu-lui și a imaginii de sine, natura și calitatea experienței acumulate în ontogeneză, statutul socioeconomic, caracteristicile principalelor grupuri de apartenență, modelele și normele socio-culturale care reglează raporturile sociale.

Colectivitatea umană nu este compusă din oameni identici, care se recunosc pe ei în ceilalți ca într-o oglindă mecanică și care-și impun propriul lor "pattern" tuturor celorlalți, ci din persoane cu o identitate specifică, unică. Condiția socială a acestei unicități este acceptarea diversității, a celuilalt în individualitatea sa. Morala care decurge dintr-o asemenea imagine nu se fundamentează pe impunerea unor standarde abstracte și generale, ci pe acceptarea reciprocă a individualităților unice și responsabile. Accentul cade deci nu pe obligativitate, ci pe responsabilitate. De aici derivă și dificultățile relației cu celălalt. Prin urmare, se impune înțelegerea celuilalt prin acceptare, urmată de crearea unui mediu, a unei atmosfere favorabile dezvoltării bazate pe stimă și respect reciproc.

"În structura relațiilor interpersonale se pot identifica trei elemente principale: componenta socioafectivă, comunicațională și de influență. Componenta afectiv - evaluativă deține rolul determinant în raport cu celelalte componente (de comunicare, influență sau coacțiune), în cadrul relațiilor preferențiale. Acestea pot fi apreciate printr-o serie de indicatori cu valoare operațională: sensul orientării afective, persistența, fundamentarea, dinamica și simetria" (Neculau, 1996).

Conform psihologiei umaniste, un mediu uman cu adevărat stimulativ este fundamentat pe comunicare sinceră, deschisă, pe autenticitate. Astfel, se oferă posibilitatea manifestării deschise a propriei personalități.

Oamenii sunt considerați a fi principal egal, relațiile dintre ei trebuind să se bazeze, în consecință, pe o acceptare reciprocă a valorii lor; acceptarea de sine, ca

valoare supremă, este sine-quantum complementară cu acceptarea celuilalt ca valoare. Respectarea autonomiei conduce la ideea că omul este o ființă a cărei dezvoltare nu poate fi manipulată și planificată din exterior ci realizată numai din inițiativa proprie, pe căi liber alese de fiecare. Orice forțare a celuilalt, chiar dacă ea este făcută în numele unei idei nobile, este străină acestei orientări.

În acest context, ne-am propus să evaluăm comportamentul interpersonal a două categorii profesionale, în care relațiile interumane sunt foarte importante și condiționează succesul: profesori de educație fizică și kinezoterapeuți.

"Relația profesor de educație fizică – elev și relația kinezoterapeut – pacient, devin importante datorită necesității realizării unui permanent feed-back pentru tratarea diferențiată a elevilor, respectiv pentru reglarea actului terapeutic, în scopul pregătirii corespunzătoare a elevilor, respectiv al îndeplinirii obiectivelor urmărite și al asigurării calității actului terapeutic, fără a omite efectele interacțiunii interpersonale" (Mârza-Dănilă, 2005).

2. Material și metode

Pentru studiul efectuat s-a pornit de la ipoteza conform căreia evaluarea dimensiunii interpersonale a personalității profesorului de educație fizică și kinezoterapeutului poate evidenția aspectele asupra cărora ar trebui să se insiste mai mult în formarea acestor categorii profesionale.

Principala metodă de cercetare folosită a fost metoda anchetei, apelându-se la aplicarea Chestionarului pentru evaluarea comportamentului interpersonal (Zlate, 1999). Chestionarul evaluează măsura în care persoanele la care se face referire au tendințe spre dominare, sociabilitate, conformism, activism, facilitarea relațiilor, altruism, creativitate, obiectivitate și cooperare. Pentru fiecare dintre aceste tendințe s-a aplicat o cotație între 1 și 5, în care 1 a reprezentat *în foarte mică măsură*, iar 5 a reprezentat *în foarte mare măsură*.

Chestionarele au fost aplicate direct și au fost completate de un număr de 46 elevi de liceu, în relație cu 20 de profesori de educație fizică și de un număr de 55 de pacienți în relație cu 25 de kinezoterapeuți. Rezultatele obținute s-au centralizat, calculându-se scorurile minime, maxime, sumele și mediile pentru fiecare tendință a comportamentului interpersonal a celor două categorii profesionale.

3. Rezultate și discuții

În ceea ce privește profesorii de educație fizică, din graficul nr. 1 se observă că media înregistrată la tendința spre dominare are valoarea cea mai mică, în medie aceștia nefiind preocupați de stăpânirea și subordonarea celorlalți, nemanifestând comportamente dure, nefiind autoritari.

Media tendinței spre sociabilitate este urmată, la mică distanță, de cea a tendinței spre conformism și activism. Profesorii de educație fizică stabilesc ușor contacte, sunt prietenoși, comunicativi, respectă obiceiurile și tradițiile grupului, se implică cu ușurință în acțiunile acestuia, sunt dinamici, energici.

În ceea ce privește facilitarea relațiilor, valorile medii au fost puțin mai mici, fapt care atrage atenția asupra disponibilității profesorilor de educație

fizică de a face eforturi pentru ca relațiile să funcționeze corespunzător.

Altruismul a fost foarte bine cotate în cadrul grupului, generozitatea și prietenia influențând performanțele profesionale și sociale.

Valorile medii calculate pentru tendința spre creativitate, pentru interesul față de noutate și originalitate, demonstrează capacitatea profesorilor de educație fizică de a contribui real la evoluția grupului.

Media tendinței spre obiectivitate (care presupune principialitate și imparțialitate), a înregistrat cote favorabile.

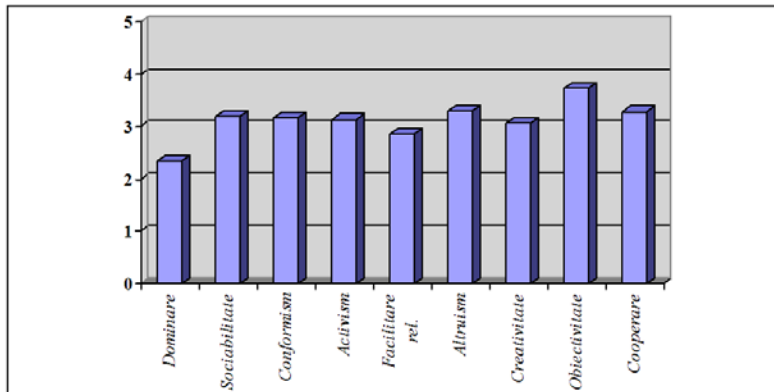

Figura 1 Valorile medii calculate pentru tendințele comportamentului interpersonal al profesorului de educație fizică

În graficul nr. 2, media înregistrată de kinetoterapeuți la tendința spre dominare are valoarea cea mai mică, fapt care demonstrează că specialiștii în kinetoterapie nu sunt autoritari, nu manifestă comportamente dure în raport cu pacienții, nu sunt preocupați de a-i stăpâni și subordona pe ceilalți.

Tendența spre conformism, prin valorile medii calculate, denotă faptul că specialiștii în kinetoterapie acceptă, respectă și promovează tradițiile pacienților.

În ceea ce privește facilitarea relațiilor, valorile medii au fost mai mari, deci kinetoterapeuții stabilesc cu ușurință relații atât pe plan afectiv, cât și în plan acțional și sunt agreeți, acest lucru fiind de bun augur în cadrul relațiilor interpersonale.

Tendența medie spre sociabilitate dovedește că afecțiunea, prietenia, comunicarea, sunt atribute deloc străine kinetoterapeuților.

Obiectivitatea, ca și tendință, vizează principialitate, imparțialitate, detașare de impresii personale, capitol la care kinetoterapeuții au înregistrat valori medii mari, pacienții apreciind acest aspect.

La diferență relativ mică, se regăsește tendința medie spre activism cu media implicării și participării directe, dinamismului, energiei, impulsivității, calități pe care kinetoterapeuții le au bine reprezentate.

Altruismul este foarte bine cotate în rândul kinetoterapeuților; necentrarea pe propriile interese, generozitatea, prietenia, puse în slujba pacienților, bucurându-se de reale aprecieri.

Creativitatea de care dau dovadă kinetoterapeuții, interesul față de nou,

originalitate, sugestii, propuneri noi, contribuie la evoluția favorabilă a relației terapeutice, la dezvoltarea personală.

Nivelul mediu al tendinței spre cooperare, dovedește deschiderea kinetoterapeuților spre colaborare și capacitatea lor de a-și aduce aportul la realizarea obiectivelor comune.

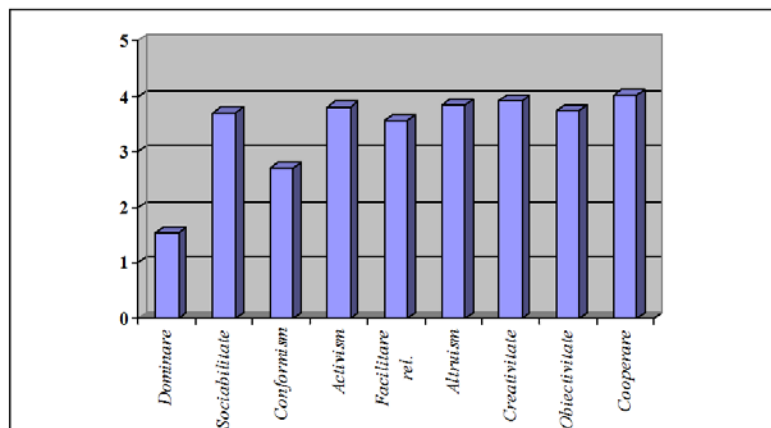

Figura 2 Valorile medii calculate pentru tendințele comportamentului interpersonal al kinetoterapeuților

Pentru interpretarea rezultatelor, s-a luat în considerare valoarea medie 3 pe scala cu ajutorul căreia s-a evaluat fiecare tendință, considerându-se valoarea 3 ca reprezentând un echilibru între componentele pozitive și negative ale tendinței, valorile sub 3 ca reprezentând preponderența componentelor negative, iar valorile peste 3 ca reprezentând preponderența componentelor pozitive.

Astfel, atât la kinetoterapeuți, cât și la profesorii de educație fizică se observă preponderența componentelor pozitive la tendințele spre sociabilitate, activism, altruism, creativitate, obiectivitate și cooperare, în plus, profesorii de educație fizică înregistrând medii peste 3 și la tendința spre conformism.

Atât kinetoterapeuții, cât și profesorii de educație fizică, au înregistrat valori medii sub 3 (ceea ce demonstrează preponderența componentelor negative ale trăsăturii) la tendința spre dominare, acest lucru însemnând că au mai mult tendințe de supunere. Kinetoterapeuții dau dovadă de prea mult nonconformism, iar profesorii de educație fizică au o tendință prea crescută spre tensionarea relațiilor.

Din ansamblul celor 9 tendințe ale comportamentului interpersonal, fiecare tendință se regăsește în comportamentul specialiștilor evaluați în proporții variabile, definitorii fiind componentele pozitive sau negative care sunt preponderente, astfel:

- *Tendința spre dominare*, înregistrând, la ambele grupuri, valori medii sub 3, demonstrează faptul că ambele categorii profesionale prezintă un oarecare grad de nesiguranță, datorat pe de o parte insuficienței cunoașterii a propriilor posibilități și limite și, pe de altă parte, insuficienței stăpâniri a modalităților de care se pot folosi pentru a se impune în fața elevilor, respectiv a pacienților.

- *Tendința spre sociabilitate*, înregistrând valori medii peste 3, la ambele grupuri, demonstrează capacitatea bună și relativ echilibrată a specialiștilor de a da dovadă de afecțiune, comportament prietenos și disponibilitate spre comunicare și interacțiune cu elevii, respectiv pacienții.

- *Tendința spre conformism*, se regăsește într-un bun echilibru la profesorii de educație fizică (3,17) și cu balanța înclinată mai mult spre nonconformism la kinetoterapeuți (2,71). Cauzele preponderenței tendinței spre nonconformism, la kinetoterapeuți, pot fi aceleași ca cele prezentate la tendința spre dominare, dar și dorința exagerată de a-și demonstra calitățile empatică în relațiile cu pacienții.

- *Tendința spre activism*, înregistrând valori medii peste 3, demonstrează faptul că ambele categorii profesionale se caracterizează prin dinamism, energie și disponibilitate de implicare directă și activă în activitățile comune.

- *Tendința spre facilitarea relațiilor* se regăsește ca fiind bine echilibrată la kinetoterapeuți, pe când, la profesorii de educație fizică, dezechilibrul este în favoarea mai mult a tensionării relațiilor, decât a facilitării lor. Apare astfel necesitatea formării în așa manieră a profesorilor de educație fizică, încât să aibă o disponibilitate mai mare pentru a depune eforturi în scopul menținerii calității relațiilor pe care le stabilesc.

- *Tendința spre altruism*, înregistrând valori medii peste 3, demonstrează prezența, la ambele categorii profesionale, a generozității, atitudinilor prietenoase, a dorinței de a-i ajuta pe cei din jur și de a le oferi acest ajutor fără a urmări neapărat obținerea unor recompense. Rezultatul este îmbucurător, cu atât mai mult cu cât, altruismul face parte din gama de atitudini morale care constituie profilul ideal al kinetoterapeutului. La profesorii de educație fizică, nondominanța centrării pe sine și pe interesele personale și a egoismului, contribuie la facilitarea abordării corecte a elevilor și la formarea lor corespunzătoare.

- *Tendința spre creativitate*, înregistrând valori medii peste 3, demonstrează prezența interesului pentru nou, a originalității și disponibilitatea de a accepta sugestii și de a stabili obiective noi, la ambele categorii profesionale, fapt care nu poate fi decât în beneficiul autoperfecționării continue și al asigurării eficienței în activitățile desfășurate.

- *Tendința spre obiectivitate* a înregistrat valori medii peste 3, demonstrând existența unor componente pozitive, ca imparțialitate, principialitate, capacitate de detașare de impresiile personale, toate acestea constituind trăsături care nu fac decât să faciliteze relațiile interpersonale.

- *Tendința spre cooperare*, înregistrând valori medii peste 3, demonstrează disponibilitatea și capacitatea specialiștilor de a pune accent, în activitatea lor, pe unificarea forțelor cu cele ale altor specialiști sau chiar cu cele ale pacienților, respectiv elevilor, în scopul atingerii obiectivelor și al asigurării eficienței profesionale.

4. Concluzii

Prezența, într-o proporție mai mare, a componentelor negative ale tendinței de dominare (supunere, acceptarea necondiționată a opiniilor și cerințelor formulate de alții), la ambele categorii profesionale, face necesară modificarea abordării procesului de formare a viitorilor specialiști, în sensul creșterii accentului pus pe activitățile prin care aceștia să-și cunoască mai bine posibilitățile și limitele, al ameliorării stimei de sine și al însușirii comportamentului asertiv și în sensul instrumentării acestora cu modalități de impunere, în limite rezonabile, a cerințelor și opiniilor proprii în fața elevilor, respectiv a pacienților.

Este necesar ca, în cadrul procesului de formare, să li se formeze viitorilor kinetoterapeuți, abilitățile necesare pentru a echilibra mai bine atitudinea dogmatică cu cea nedogmatică, conformismul cu neconformismul, deoarece comportamentul non-conformist manifestat într-o măsură prea mare poate afecta calitatea relației și poate altera rezultatele terapeutice.

Viitorii profesori de educație fizică vor trebui formați și în spiritul creșterii capacității de evaluare a calității relațiilor pe care le stabilesc, al ameliorării competențelor de comunicare și al îmbunătățirii abilităților de folosire a unor modalități de adaptare corespunzătoare a propriilor atitudini și comportamente, în funcție de necesități, în scopul facilitării relațiilor.

Referințe bibliografice

1. CRISTEA, D. (f.a). *Tratat de psihologie socială*, București: Editura ProTransilvania,
2. MÂRZA-DĂNILĂ, D. (2005). *Ameliorarea actului recuperator kinetoterapeutic prin implicarea factorilor de personalitate și aplicarea legităților psihologice ale relațiilor terapeut-pacient*, Iași: Editura Tehnopress,
3. MOSCOVICI, S. (1998). *Psihologia socială relațiilor cu celălalt*, Iași: Editura Polirom,
4. NECULAU, A. (1996). *Psihologie socială (Aspecte contemporane)*, Iași: Editura Polirom,
5. ZAMFIR, E. (1982). *Cultura relațiilor interpersonale*, București: Editura Politică,
6. ZLATE, M. (1999). *Eul și personalitatea*, București: Editura Trei.